

# Правила проведення I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково- дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2023-2024 н.р.

## 1. Загальні положення

2. 1. Ці Правила визначають порядок проведення I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України (далі – Конкурс).

3. 2. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:  
**анотація**– узагальнений короткий виклад основного змісту дослідницької роботи, що дозволяє зрозуміти її суть і містить ключові слова;  
**декларація академічної доброчесності**– документ, який учасник підписує особисто, чим засвідчує, що дослідницьку роботу ним виконано відповідно до зазначених у цій декларації принципів академічної доброчесності;  
**дослідницька робота**– академічний текст, що розкриває актуальність, методологію та результати реалізації проекту, засвідчує володіння учасником понятійно-категоріальним апаратом із обраної теми, компетентностями академічного письма;  
**мотиваційний лист**– короткий текст, який сутнісно відображає персональні цінності учасника та його зацікавленість у реалізації проекту;  
**науково-дослідницька робота**– індивідуальний дослідницький проєкт (далі – проєкт) наукового або науково-прикладного характеру, що має суспільно значимий результат, провадиться із застосуванням наукових методів; складовими проєкту є дослідницька робота, постерний захист, виступ на науковій конференції;  
**постерний захист**– представлення з використанням постера (плаката) наукового апарату дослідження, ходу та реалізації проєкту у формі короткого повідомлення (на розсуд журі) та відповідей на питання журі;  
Терміни: «академічна доброчесність», «порушення академічної доброчесності» вживаються у цих Правилах у значеннях, наведених в [Законі України](#) «Про освіту».

## 2. Мета та завдання Конкурсу

2.1. I етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів (далі – Конкурс) проводиться з метою популяризації наукової діяльності та розвитку наукового світогляду, пошуку й підтримки обдарованої учнівської молоді закладів освіти Глухівської громади.

2.2. Основні завдання Конкурсу:

- стимулювання творчого самовдосконалення дітей, учнівської молоді;
- виявлення, розвиток обдарованих учнів, надання їм допомоги у виборі професії, залучення їх до науково-дослідницької, наукової, проєктної, конструкторської, винахідницької та пошукової діяльності;
- реалізація здібностей талановитих і обдарованих учнів;
- формування творчого покоління молодих науковців і практиків для різних галузей суспільного життя;
- формування в учнівської молоді навичок дослідницької роботи, відповідальності за результати власних досліджень;

- популяризація досягнень науки, техніки та новітніх технологій;
- залучення професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, працівників наукових установ до активної роботи з обдарованою учнівською молоддю;
- формування команд для участі у всеукраїнських, міжнародних олімпіадах, конкурсах, турнірах тощо.

#### **4. Учасники Конкурсу**

3.1. Участь у Конкурсі можуть брати здобувачі освіти закладів загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти віком, як правило, від 13 до 18 років (8-11 класів), які за станом здоров'я можуть бути допущені до участі в Конкурсі (далі – учасники).

3.2. До II етапу Конкурсу допускаються учні, які стали переможцями I етапу Конкурсу .

3.3. Учасник може брати участь у декількох наукових секціях за умови подання такої ж кількості робіт різних за змістом відповідно до напрямів наукових секцій.

3.4. Учасник Конкурсу не може подавати однакові за змістом роботи у різні секції.

3.5. Учасники Конкурсу зобов'язані дотримуватися вимог цих Правил, програми конкурсу, норм поведінки, правил техніки безпеки та виконувати рішення оргкомітету й журі.

3.6. У разі порушення учасником цих вимог спільним рішенням оргкомітету та журі учасники можуть позбавлятися права на участь у Конкурсі.

#### **4. Керівництво Конкурсу**

4.1. Керівництво з підготовки та проведення I етапу Конкурсу здійснюють: відділ освіти Глухівської міської ради, директор Глухівського міського центру позашкільної освіти Глухівської міської ради, директор керівники закладів загальної середньої освіти, учні яких приймають участь у конкурсі.

##### **5. Журі та оргкомітет Конкурсу**

5.1.1. Для організації та проведення I Конкурсу створюється організаційний комітет.

5.1.2. Оргкомітет формується з числа керівників установ та організацій, що проводять Конкурс.

5.1.3. Очолює оргкомітет голова, який має заступників і секретаря. Голова оргкомітету здійснює розподіл доручень між його членами та керує роботою з організації і проведення Конкурсу.

5.1.4. Проводить організаційну роботу з підготовки Конкурсу, визначає і забезпечує порядок його проведення, створює робочі групи.

5.1.5. Готує документацію для проведення Конкурсу (програми, дипломи, бланки протоколів, звіти тощо).

5.1.6. Формує склад учасників II етапу Конкурсу із числа переможців I етапу на основі відповідних підсумкових документів (протоколів, заявок).

5.1.7. За поданням журі приймає рішення щодо визначення і нагородження переможців I етапу Конкурсу, визначає остаточний склад команд для участі у II етапі.

- 5.1.8. Складає звіти про проведення Конкурсу.
- 5.1.9. Сприяє висвітленню результатів Конкурсу в засобах масової інформації.
- 5.2.1. Журі I етапу Конкурсу створюється з метою забезпечення об'єктивності оцінювання проєктів, їх представлення учасниками та визначення переможців.
- 5.2.2. Журі конкурсу формується відповідно до секцій наукових відділень з фахівців кожного профілю, педагогічних працівників закладів вищої освіти, викладачів, учителів, методистів тощо.
- 5.2.3. До складу журі Конкурсу входить голова та члени журі. Журі очолює голова.
- 5.2.4. Членами журі не можуть бути наукові керівники учнівських робіт.
- 5.2.5. Журі рекомендує кандидатів до складу команд для участі у наступному етапі конкурсу.
- 5.3.1. Склад оргкомітету та журі I етапу Конкурсу, а також рішення оргкомітетів затверджуються відповідними наказами відділу освіти Глухівської міської ради.
- 5.3.2. Склад оргкомітету та журі I етапу Конкурсу затверджується наказом відділу освіти за поданням Глухівського міського центру позашкільної освіти та оголошується під час відкриття конкурсу.

## **6. Терміни, місце та умови проведення Конкурсу.**

**6.1. I етап конкурсу проводиться щороку з 15 по 28 грудня року на базі Глухівського міського центру позашкільної освіти. ( Про дату в час проведення учасникам повідомляється додатково).**

**6.2. Для участі у I етапі Конкурсу**

**до 15 жовтня**

**необхідно подати заявки на**

**участь у I етапі Конкурсу (додаток 1);**

**За три дні до дати проведення заходу учасникам необхідно подати такі документи:**

- науково-дослідницькі роботи учасників на паперових носіях, оформлені згідно вимог (додаток 2);
- відгуки наукових керівників,
- анотацію дослідницької роботи (додаток 3);
- мотиваційний лист (додаток 4);
- декларація академічної доброчесності (додаток 5);
- паспорти експонатів (розробок) за їх наявності (додаток 6);
- анкета учасника I етапу Конкурсу (додаток 7);
- постер, збережений у форматі PDF на електронному носії (обсяг пам'яті не більше 3 МБ) (додаток 8).

**6.3. Перелік наукових секцій, в яких проводиться Конкурс:**

**6.4. Умови проведення I етапу Конкурсу**

6.4.1. I етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України проводиться за такими розділами:

- Заочне оцінювання науково-дослідницьких робіт.
- Постерний захист.

**Критерії заочного оцінювання дослідницьких робіт**

№ з/п	Розділи конкурсу	Максимальна сума балів
1	Заочне оцінювання дослідницьких робіт	35
2	Постерний захист	65
Усього		100

Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за участь у всіх розділах програми I етапу Конкурсу, становить 100 балів.

**Заочне оцінювання дослідницьких робіт** здійснюється журі на предмет дотримання учасниками Вимог щодо написання, оформлення та представлення учнівських дослідницьких робіт згідно з [додатком 3](#) до цих Правил.

Роботи повинні мати проблемний характер, що підтверджує обізнаність конкурсанта щодо сучасного стану галузі дослідження, опанування ним методики експерименту, наявність власних даних дослідів, спостережень, пошукової роботи, обробки результатів аналізу та узагальнення. Робота має ґрунтуватись на певній науковій базі (посилання на відповідну літературу, її перелік) і відображати власну позицію дослідника.

Тематика науково-дослідницьких робіт не обмежується.

До розгляду не приймаються роботи, тема і зміст яких не відповідають профілю секції; роботи, що були представлені у попередні роки і не мають суттєвого доопрацювання; роботи, які є плагіатом; компілятивні роботи без самостійного дослідження, опрацювання джерел та власних висновків з обраної тематики.

**Дослідницькі роботи учасників Конкурсу перевірятимуться на плагіат.**

**Критерії заочного оцінювання дослідницьких робіт**

№ з/п	Критерії	Бали
1	Аргументованість вибору теми дослідження, науково-прикладне значення роботи	6
2	Системність і повнота розкриття теми	8
3	Вміння чітко та ясно викладати свої думки, критично осмислювати використані джерела	8
4	Рівень виконання завдань, їх відповідність меті дослідження	7

5	Відповідність вимогам оформлення дослідницьких робіт (науковий стиль мовлення, наявність всіх структурних елементів, коректність оформлення джерел та цитування, грамотність)	6
	Всього	35

**Постерний захист** (це безпосереднє спілкування учасника Конкурсу із членами журі у форматі питань-відповідей, під час якого журі можуть перевірити його знання з теми дослідження на основі представленого постера, в тому числі з дисципліни, самостійність виконання дослідження. Тривалість кожного захисту – до 15 хвилин (представлення проєкту – до 3 хвилин; відповіді на запитання журі – 10 хвилин, технічна підготовка – 2 хв).

Постер має містити інформацію про мету, завдання, об'єкт, предмет, результати дослідження, висновки згідно з Вимогами до оформлення постера (додаток 9).

#### **Критерії оцінювання постерного захисту**

№ з/п	Критерії	Бали
1	Дослідницький характер проєкту	15
2	Доцільність та коректність використаних методів дослідження, відповідність висновків (результатів) поставленим завданням	15
3	Ступінь самостійності і особистий внесок автора в дослідження	15
4	Презентаційні навички: культура мовлення, вільне володіння матеріалом, вичерпність, змістовність та наукова коректність відповідей	10
5	Відповідність постера вимогам	10
	Всього	65

**\*\*\*Постерний захист до робіт з іноземної мови здійснюється іноземною мовою.**

На підставі протоколів заочного оцінювання дослідницьких проєктів, постерного захисту та наукової конференції організаційним комітетом складається підсумковий протокол проведення II етапу Конкурсу в кожній науковій секції, який є підставою для встановлення результатів.

За певних організаційних передумов (наприклад, недостатня кількість учасників секцій) оргкомітет залишає за собою право об'єднувати роботу секцій.

Усі науково-дослідницькі роботи повинні бути оформлені згідно з Вимогами щодо написання, оформлення та представлення учнівських науково-дослідницьких робіт, поданих у додатку 3 до Правил проведення I та II етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України.

На виконання Статті 42 Закону України «Про освіту» наукові роботи, подані на міський етап конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт, мають відповідати принципу академічної доброчесності.

У разі порушення учасником цих Умов організаційний комітет I етапу Конкурсу має право дискваліфікувати такого учасника.

Учасник, щодо якого порушено питання про дискваліфікацію, має право надати організаційному комітету I етапів Конкурсу свої пояснення в письмовій формі.

Рішення про дискваліфікацію учасника Конкурсу приймається на засіданні організаційного комітету I етапу.

Правові відносини, пов'язані і захистом й обробкою персональних даних учасників, здійснюються з дотриманням вимог [Закону України «Про захист персональних даних»](#).

## **7. Умови визначення результатів Конкурсу**

Переможці I Конкурсу визначаються в кожній науковій секції окремо за сумою балів, набраних учасниками в усіх розділах програми.

Переможцями Конкурсу є учасники, які в наукових секціях посіли перше, друге та третє місце та відзначені дипломами відповідно I, II і III ступенів.

Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за участь у всіх розділах програми Конкурсу, становить 100 балів.

Перше місце не визначається, якщо учасник не набрав 85 балів.

Друге місце не визначається, якщо учасник не набрав 80 балів.

Третє місце не визначається, якщо учасник не набрав 75 балів.

При рівній сумі балів декількох учасників місця визначаються з урахуванням підсумків постерного захисту.

## **8. Нагородження переможців Конкурсу**

Переможці та учасники I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт нагороджуються дипломами відділу освіти.

Автори кращих проєктів можуть бути відзначені спеціальними дипломами, відзнаками.

*Додаток 1*

Правил проведення  
I етапу Всеукраїнського конкурсу  
захисту науково-дослідницьких  
робіт учні вчленів МАН

ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник відділу освіти

Глухівської міської ради

\_\_\_\_\_ Оксана ЮДИНА

«\_\_\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_р

**ЗАЯВКА**

**на участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України**

Наукова секція: \_\_\_\_\_ Тема  
дослідницького проєкту: \_\_\_\_\_

Прізвище: \_\_\_\_\_ Ім'я: \_\_\_\_\_

По батькові: \_\_\_\_\_

Рік народження: \_\_\_\_\_

Участь в олімпіадах, конкурсах відповідного рівня (рік, предмет, тема роботи): \_\_\_\_\_

Повна назва територіального відділення Малої академії наук України: \_\_\_\_\_

Повна назва закладу позашкільної освіти: \_\_\_\_\_

Повна назва закладу загальної середньої / професійної (професійнотехнічної) освіти: \_\_\_\_\_

Клас (курс): \_\_\_\_\_ Прізвище,  
ім'я, по батькові наукового керівника: \_\_\_\_\_

Контактний телефон, електронна пошта: \_\_\_\_\_

Керівник закладу освіти \_\_\_\_\_  
(підпис) (ініціали, прізвище)





## *Додаток 2*

Правил проведення  
I етапу Всеукраїнського конкурсу  
захисту науково-дослідницьких  
робіт учні вчленів МАН

### **ВИМОГИ**

#### **до написання, оформлення і представлення дослідницьких робіт**

##### **I. Загальні положення**

1. На Конкурс подаються дослідницькі роботи (далі – роботи) проблемно-пошукового характеру, які відображають методологію, процес, результати втілення власного дослідницького проєкту і відповідають віковим інтересам та пізнавальним можливостям учасників Конкурсу. Тематика проєктів (відповідно і робіт) має збігатися з напрямками наукових секцій наукових відділень Малої академії наук України.

2. Проєкт має ґрунтуватися на певних науковій та експериментальній базах, містити дані особисто проведених дослідів, спостережень чи пошукової роботи, результати їх опрацювання, аналізу й узагальнення, посилання на відповідні наукові джерела; відображати власну позицію дослідника.

У проєкті мають бути чітко визначені: мета, об'єкт і предмет дослідження, завдання, методи дослідження, відмінність і перевага запропонованих підходів і результатів.

Зміст і результати досліджень викладаються стисло, логічно, грамотно й аргументовано, без загальних слів і міркувань, бездоказових тверджень, тавтології.

Назва проєкту має бути стислою і відповідати суті наукової проблеми (завдання), що розв'язується.

3. До роботи мають бути додані відгуки наукового керівника і рецензія фахівця у відповідній галузі (досвідченого педагогічного, наукового чи науково-педагогічного працівника).

Достовірність наведених у проєкті результатів підтверджується у відгуку науковим керівником.

4. Робота оформлюється у двох примірниках: один використовується журі під час заочного оцінювання, другий – учасником під час Конкурсу. Обидва примірники роботи мають бути ідентичними.

5. До розгляду не приймаються проєкти (роботи):

- тема і зміст яких не відповідають профілю наукової секції;
- які були представлені в попередні роки і не мають суттєвого доопрацювання;
- які містять плагіат або інші випадки порушення академічної доброчесності;
- без самостійного дослідження, опрацювання джерел і власних висновків з обраної тематики;
- без принаймні одного з необхідних структурних елементів роботи, передбачених розділом II цих правил, відредагованих і оформлених відповідно

до цих вимог.

- Автори таких робіт після заочного оцінювання дослідницької роботи отримують відповідну рецензію і до подальшої участі в Конкурсі не допускаються.

## **II. Структура роботи**

Робота має бути побудована за певною структурою. Основні її складові:

титульний аркуш;

анотація;

зміст;

перелік умовних позначень, символів, скорочень, термінів (за потреби);

вступ; основна частина; висновки;

список використаних джерел; додатки (за потреби).

## **III. Вимоги до змісту роботи**

1. Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, яка заповнюється за зразком, наведеним у додатку 1.

2. Анотація є узагальненим коротким викладом основного змісту роботи. В анотації (текст обсягом до однієї сторінки) подається стисла характеристика змісту роботи з визначенням основної мети, актуальності і завдань наукового дослідження. Також у них зазначаються висновки й отримані результати проведеної роботи, ключові слова. Сукупність ключових слів має відповідати основному змісту роботи, відображати тематику дослідження. Кількість ключових слів становить від п'яти до десяти. Ключові слова подаються в називному відмінку, друкуються в рядок через кому наприкінці анотації.

У заголовку анотації наводяться такі дані: назва роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора; назва територіального відділення Малої академії наук України; назва закладу позашкільної освіти; назва закладу освіти; клас (курс); назва населеного пункту; прізвище, ім'я, по батькові, посада (за наявності – науковий ступінь, вчене звання) наукового керівника.

3. Зміст подається на початку роботи. Він містить назву і номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел тощо.

4. Якщо в роботі використано специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом.

Перелік має розміщуватися двома стовпчиками: у лівому в алфавітному порядку наводяться умовні позначення, символи, одиниці скорочення або терміни; в правому – їх детальне розшифрування.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складається, а їх розшифрування наводиться в тексті при першому згадуванні.

5. У вступі коротко обґрунтовуються актуальність і доцільність обраної теми, підкреслюється сутність досліджуваної проблеми; формулюються мета роботи, зміст поставлених завдань, об'єкт і предмет дослідження; подаються перелік використаних методів дослідження, характеристика проєкту (теоретична/прикладна); вказуються наукові положення, запропоновані учасником особисто, відмінність отриманих результатів від відомих раніше; повідомляється про наукове використання результатів досліджень або даються рекомендації щодо їх використання, для прикладних робіт повідомляється про прикладну цінність отриманих результатів.

У разі використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, слід вказати на цей факт і зазначити конкретний особистий внесок учасника. Також зазначаються відомості про публікації за матеріалами проєкту й апробацію результатів дослідження (за наявності).

Орієнтовний обсяг вступу – 2–3 сторінки.

6. Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.

Кожний розділ розпочинається з нової сторінки. Основному тексту розділу може передувати коротка передмова з описом обраного напрямку дослідження та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає можливість звільнити основні висновки від другорядних подробиць.

В основній частині роботи наводяться характеристика джерел, використаних для написання роботи, і короткий огляд літератури за тематикою дослідження, включаючи міжнародні і вітчизняні наукові публікації за темою останніх років, окреслюються основні етапи наукової думки за визначеною проблемою, вказуються питання, які залишилися не вирішеними; обґрунтовується вибір напрямку досліджень, наводяться методика і техніка дослідження; подаються відомості про обсяг дослідження; викладаються, аналізуються та узагальнюються отримані результати, подається їх оцінка.

Зміст основної частини має відповідати темі роботи і повністю її розкривати.

7. Висновки мають містити стислий виклад результатів розв'язання наукової проблеми і поставлених завдань, досягнутих у процесі аналізу обраного матеріалу, оцінок та узагальнень. Необхідно підкреслити їх самостійність, теоретичне і (або) прикладне значення, зацентрувавши увагу на кількісних і якісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів і надати рекомендації щодо їх використання.

8. Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел.

Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Відомості про джерела складаються відповідно до вимог, зазначених у стандартах:

ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання», затверджений наказом ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 р. № 61;

ДСТУ 3008:2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання», затверджений наказом ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 р. № 61;

ДСТУ 4331:2004 «Правила описування архівних документів», затверджені наказом Держспоживстандарту України від 17.08.2004 № 181;

ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила», затверджений наказом Мінекономрозвитку від 22.08.2013 № 1010;

Наприклад:

книга одного автора      Гейман Н. Скандинавська міфологія / пер. з англ. М. Бакалова. Київ: КМ-БУКС, 2018. 256 с.

книга двох авторів      Гокінг С., Гокінг Л. Джордж і таємний ключ до Всесвіту / пер. з англ. Г. Лелів. Львів: Вид-во Старого Лева., 2016. 312 с.

книга трьох авторів      Гейтенко В. В., Пристинський В. М., Пристинська Т. М. Педагогічний супровід підлітків старшого шкільного віку у середовищі асоціальних й антисоціальних неформальних молодіжних організацій : моногр. / Держ. ВНЗ «Донбас. держ. пед. ун-т», н.-д. лаб. взаємодії духов. й фіз. виховання дітей та підлітків. Слов'янськ: Вид-во Б. І. Маторіна, 2019. 299 с.

книга чотирьох авторів      Андрейчин М. А., Крушельницький О. Д., Копча В. С., Огороднічук І. В. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій. Тернопіль: Укрмедкнига, 2015. 320 с.

книга п'яти і більше авторів      Кітч у мистецтві, етосі та вихованні : колект. моногр. / відп. ред., керівники проекту: Г. Гжибек, Т. Дубровний, Ш. Сівек / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: Растр- 7, 2019. 144 с.

збірник      Бізнес і права людини: основні виклики для нових демократій: зб. статей і тез: матеріали до Панел. дискусії, 25 верес. 2019 р., Харків. міжнар. юрид. форум, 24–28 верес. 2019 р. / упоряд. О. О. Уварова. Харків: Право, 2019. 128 с.

- багатотомна книга Кримський А. Ю. Вибрані сходознавчі праці. В 5 т. Т. 4. Іраністика / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А. Ю. Кримського. Київ: Стилос, 2008. 387 с.
- дисертація та автореферат дисертації Сталінська Г. Д. Вінтажний інтер'єр: генеза та принципи формування : дис..... канд. мистецтвознавства : 17.00.07 / ; Харків. держ. акад. дизайну мистецтв. Харків, 2019. 400 с.
- Костюк О. П. Зачіска як культурно-антропологічний феномен у контекстах ініціації: автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.04 / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2019. 21 с.
- матеріали конференцій Проблеми матеріалознавства та інженерії поверхні: тези конференції MSSE2019. Конференція молодих науковців з матеріалознавства та інженерії поверхні, 25–27 вересня 2019 р. / відп. ред. В. Р. Скальський; НАН України, Фіз.-мех. ін-т ім. Г. В. Карпенка. Львів : Бона, 2019. 206 с. (журналу)
- стаття із продовжуваного видання (наукового Кравченко О. М. Космофізика – нова методологія. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Гуманітарні науки. 2014. Вип. 203(1). С. 94–101.
- стаття з періодичного видання (журнал, газета) Тацій В. Я., Тютюгін В. І., Пономаренко Ю. А. Виклики сучасності і кримінальне право. Голос України. 2016. 29 січ. (№ 16). С. 6–7.
- рецензія Павлів В. «Медієтика»: про унікальність та універсальність професійного досвіду. *Наукові записки УКУ*. 2015. Ч. 6 : Журналістика. Медіакомунікації, вип. 1. С. 209–212. Рец. на кн.: К. Г. Крістіанс, М. Факлер, К. Б. Річардсон та ін. *Медієтика: практичні випадки та моральні міркування* / пер. з англ. Олег Король; наук. ред. Ніна Зражевська. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 592 с.
- Картографічні документи Малий атлас світу : Карти / Держ. служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, ДНВП «Картографія» ; ред. В. В. Радченко; дизайнери: М. Б. Гутман, С. М. Сухенко ; М-би різні. Київ : ДНВП «Картографія», 2019. 64 с.
- Електронні Конституція України: Закон України від 28.06.1996

джерела № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/paran4202> (дата звернення: 12.12.2019)

9. У додатках містяться допоміжні або додаткові матеріали, необхідні для повноти сприйняття проекту, кращого розуміння отриманих результатів: проміжні математичні доведення, формули та розрахунки, додаткові таблиці, графіки, рисунки, ілюстрації тощо.

#### **IV. Правила оформлення роботи**

1. Робота друкується шрифтом Times New Roman текстового редактора Word (або Open Office) розміру 14 на одному боці аркуша білого паперу формату А4 з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Поля: ліве, верхнє і нижнє – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм.

Обсяг роботи складає 15–20 (для гуманітарних напрямів – 20–25) друкованих сторінок. До загального обсягу роботи не входять: анотація, мотиваційний лист, додатки, список використаних джерел, таблиці і рисунки, які повністю займають площу сторінки. Текст роботи має бути написаний без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

Роботи виконуються державною мовою; до роботи з іноземної мови додається анотація іноземною мовою. Постерний захист і конференція для секцій відділення мовознавства (крім секції «Українська мова») здійснюється іноземною мовою.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Заголовки структурних частин друкуються великими літерами симетрично до набору: «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ». Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Заголовки пунктів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) і текстом має дорівнювати 3–4 інтервалам.

2. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знака «№».

Усі сторінки роботи, враховуючи титульну сторінку, анотацію та додатки, підлягають суцільній нумерації; номер на титульній сторінці не ставиться, а на наступних сторінках проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Нумеруються тільки розділи основної частини. Зміст, вступ, висновки не нумеруються.

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ», після номера крапка не ставиться. Заголовок розділу друкується з нового рядка.

Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу за правилом: номер розділу, номер підрозділу. У кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: «2.4.». Заголовок підрозділу наводиться в тому самому рядку.

Пункти нумеруються в межах кожного підрозділу так: номер розділу, номер підрозділу, номер пункту, наприклад: «2.3.4.». Заголовок пункту наводиться в тому самому рядку, але пункт може і не мати заголовка.

У кінці назв розділів, підрозділів, пунктів крапка не ставиться.

Формули нумеруються в межах розділу. Наприклад, «формула (2.3)» означає «формула 3 розділу 2». Наявність підрозділів на нумерацію формул не впливає. Формули, на які немає посилань, можна не нумерувати. Номер необхідно брати в круглі дужки і розміщувати на правому полі сторінки на рівні нижнього рядка формули, якої він стосується.

Рисунки нумеруються в межах розділу арабськими цифрами (аналогічно до формул та підрозділів) і позначаються словом «Рис.», наприклад «Рис. 1.2».

Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу. У правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 2.3».

Додатки оформлюються як безпосереднє продовження роботи на наступних сторінках. Вони розміщуються в порядку згадування в тексті роботи. Кожен з додатків має розміщуватися на окремій сторінці. Додаток має містити заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту. Додатки нумеруються великими українськими літерами і позначаються словом «Додаток», наприклад: «Додаток Б».

3. Під час написання роботи учасник має посылатися на наукові джерела, матеріали, ідеї, висновки, результати, які використовуються в роботі. Це дає змогу перевірити наведені відомості. Посилатися слід на останні видання публікацій.

Якщо в роботі використовуються відомості з матеріалів з великою кількістю сторінок, тоді слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела.

Посилання в тексті роботи на джерело зазначається порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1–7]...».

Якщо в тексті роботи потрібно зробити посилання на конкретні відомості, цитата наводиться в лапках, а посилання береться у квадратні дужки із зазначенням порядкового номера джерела в списку використаних джерел та відповідної сторінки. Наприклад: «... набуття наукового знання передбачає оперування фактами, які характеризують певне явище, розробку наукової гіпотези (теорії), яка пояснює те чи інше явище і постановку експерименту для доведення висунутої теорії [8, с. 37]».

Текст цитати необхідно точно відтворювати і наводити повністю, щоб не спотворити думки автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні

допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. У тексті роботи допускається непряме цитування автора (переказ, виклад думок автора своїми словами), при цьому слід точно викладати думки автора і давати відповідні посилання на джерело.

Посилання на ілюстрації в тексті роботи вказуються порядковим номером ілюстрації, наприклад «рис. 1.2».

Посилання на формули вказуються порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці роботи мають бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, наприклад «...у табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці й ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад: «див. табл. 1.3».

4. Формули в тексті роботи розміщуються після посилання на них. Вони відокремлюються від тексту інтервалами в один рядок зверху і знизу та розміщуються посередині сторінки. Формули, якщо вони громіздкі і складні, розташовуються на окремих рядках. Це стосується і нумерованих формул. Декілька однотипних невеликих формул подаються в одному рядку через кому, а іноді невеликі нескладні формули розміщуються безпосередньо в тексті.

Переноси у формулі допускаються лише на знаках рівності, плюс, мінус, множення і ділення з повторенням знака в наступному рядку.

Символи і коефіцієнти, що наводяться у формулі, описуються безпосередньо під нею в тій послідовності, в якій згадуються у формулі.

Значення кожного символу або числового коефіцієнта подається з нового рядка. Перший рядок починається словом «де» без двокрапки.

Номер формули розміщується на правому боці сторінки на рівні нижнього рядка.

5. Ілюстративний матеріал у роботі використовується з метою більш наочного представлення результатів досліджень та їх обґрунтування. Найчастіше в роботах використовуються такі види ілюстративних матеріалів: креслення, рисунки, таблиці, діаграми, графіки, схеми, фотографії.

Усі ілюстрації зазначаються в тексті роботи. Якщо ілюстративний матеріал за обсягом перевищує третину сторінки, він має виноситися в додатки.

Назва ілюстрації розміщується відразу після її номера, внизу.

Цифровий матеріал роботи оформлюється у вигляді таблиць. Слово «Таблиця» починається з великої літери, прописується курсивом і розміщується у верхньому правому куті сторінки, а її назва – посередині, симетрично до тексту і наводиться жирним шрифтом.

## **Приклад побудови таблиці**



## Назва таблиці

Шапка

Рядки


Боковик

Графи (колонки)

Заголовки граф мають починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків має бути не менше ніж 8 міліметрів. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблиця розміщується після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без обертання переплетеного блока рукопису або з обертанням за стрілкою годинника.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. У разі перенесення таблиці на інший аркуш слово «Таблиця», її номер і назва не повторюються, далі над іншими частинами праворуч пишуться скорочено слова «Продовж. табл.» і вказується тільки номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2».

**Зразок оформлення титульного листа**  
Міністерство освіти і науки України  
Департамент освіти і науки Сумської облдержадміністрації  
Сумське територіальне відділення Малої академії наук України

Відділення мовознавства  
Секція: українська мова

## **МЕТАФОРА**

### **В ПОЕТИЧНІЙ КАРТИНІ СВІТУ МИКОЛИ ВІНГРАНОВСЬКОГО**

Роботу виконала  
**Самаріна Анастасія Ігорівна**,  
учениця 9-А класу Глухівської  
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №3  
Глухівської міської ради Сумської області;  
вихованка гуртка «Основи культури  
мовлення» дослідницько-  
експериментального відділу Глухівського  
МЦПО

Наукові керівники:  
**Кухарчук Ірина Олексіївна**,  
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри  
української мови, літератури та методики  
навчання Глухівського національного  
педагогічного університету імені  
Олександра Довженка; керівник гуртка  
«Основи культури мовлення» дослідницько-  
експериментального відділу Глухівського  
МЦПО;

**Стрельчук Галина Михайлівна**, учитель  
української мови і літератури Глухівської  
загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 3  
Глухівської міської ради Сумської області

*Додаток 3 до*  
Правил проведення  
I етапу Всеукраїнського  
конкурсу-захисту науково-  
дослідницьких  
робіт учні вчленів МАН

**Сумське територіальне відділення МАН України**



Анотація

Топчій Єва Олександрівна,  
учениця 10- А класу комунального  
закладу "Луцький навчально-  
виховний комплекс №9 Луцької  
міської ради" Волинської області

Науковий керівник: Белова Наталія Володимирівна, учитель української літератури комунального закладу «Луцький навчально-виховний комплекс №9 Луцької міської ради» Волинської області

**Нобелівська премія в галузі літератури як культурний інститут**

Дослідницьку роботу присвячено аналізу Нобелівської премії в галузі літератури з точки зору її функціонування як культурного інституту.

Досліджено основні аспекти та питання визначення понять соціального, культурного, художньо-мистецького інституту. Розкрито специфіку функціонування культурного інституту літературної премії через аналіз відомостей про різноманітні літературні премії, акцентовано увагу на дослідженні основних засад та принципів Нобелівської премії в галузі літератури.

Проаналізовано літературно-критичні дослідження, в яких розглядаються різні аспекти функціонування Нобелівської премії в галузі літератури, виявляються та оцінюються критерії відбору кандидатів.

Досліджено місце та значення письменника-лауреата в мистецтві та культурному житті суспільства, а також власне бачення митцями основних проблем літературної творчості та її місця у реальності.

Проаналізовано літературний доробок письменників – лауреатів Нобелівської премії в галузі літератури 2015-2018 років, розкрито тематику та ключові запитання, які ставлять перед собою митці-лауреати, висвітлено основні ціннісні орієнтації їх творчості.

**Ключові слова:** Література, літературна премія, Нобелівська премія, культурний інститут, літературна творчість, письменник-лауреат.

*Додаток 4*  
Правил проведення  
I етапу Всеукраїнського  
конкурсу захисту науково-  
дослідницьких робіт учні  
вчленів МАН

**Вимоги до оформлення мотиваційного листа**

Мотиваційний лист – короткий (одна-дві сторінки) прозовий текст, який супроводжує дослідницький проєкт і відображає таке:

- причини, що спонукали автора до виконання дослідницького проєкту;
- особисті цінності;
- пояснення, що дослідник хоче змінити своїм проєктом;
- ким автор бачить себе в майбутньому.

Мотиваційний лист не є структурним елементом дослідницької роботи, але є документом, що належить до переліку обов'язкових документів, які подаються на кожен етап Конкурсу.

Мотиваційний лист має розкрити таке:

- як виникла ідея дослідження, що наштовхнуло на неї;
- які були етапи реалізації, перебіг дослідження (наприклад: спеціалізовані курси, прослухані за напрямом дослідження (у тому числі онлайн), літні школи, інші освітні/наукові заходи, листування з експертами, публічні заходи з відповідної тематики, які відвідував автор, поїздки, експедиції тощо);
- які труднощі постали перед дослідником у процесі роботи над проєктом.

Не допускається написання мотиваційних листів у віршованій формі, додавання малюнків, таблиць тощо.

Мотиваційний лист пишеться з нової сторінки в довільній формі, розпочинається звертанням до членів журі, завершується іменем, прізвищем і підписом автора.

## Додаток 5

Правил проведення  
I етапу Всеукраїнського  
конкурсу захисту науково-  
дослідницьких  
робіт учні вчених МАН



ОРГАНІЗАЦІЯ ОБ'ЄДНАНИХ  
НАЦІЙ З ПИТАНЬ ОСВІТИ,  
НАУКИ І КУЛЬТУРИ



МАЛА АКАДЕМІЯ  
НАУК УКРАЇНИ  
ПІД ЕГІДОЮ ЮНЕСКО

### ДЕКЛАРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

**Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів –  
членів Малої академії наук України**

Я,

---

**підтверджую, що моя дослідницька робота на тему:**

---

є самостійним дослідженням, що не містить академічного плагіату. Зокрема, у моїй роботі немає запозичення текстів, ідей чи розробок, результатів досліджень інших авторів без посилань на них, у тому числі буквального перекладу з іноземних мов чи перефразування, що видаються за свій текст, вирваних із контексту тверджень, «розлапкованих» цитат, фабрикації (вигаданих) даних чи фальсифікації (вигаданих і модифікованих на догоду бажаному висновку) результатів досліджень.

Мною дотримано норм законодавства України про авторське право і суміжні права.

Список використаних джерел дійсно відображає опрацьований мною матеріал, посилання на джерела є коректними.

Розумію, що в разі виявлення порушень мною принципів академічної доброчесності, стверджених вище, моя робота буде дискваліфікована і я не зможу продовжувати участь у конкурсі.

Дата

---

(підпис)

---

(ініціали, прізвище)

*Додаток 6 до*  
Правил проведення  
I етапу Всеукраїнського конкурсу  
захисту науково-дослідницьких  
робіт учнів членів МАН

**ПАСПОРТ**  
**експоната (розробки)**  
Назва експоната (розробки):

---

Прізвище, ім'я автора (авторів) експоната (розробки):

---

Повне найменування закладу освіти:

---

Клас (курс): \_\_\_\_\_

Місце проживання:

---

Контактний телефон:

---

Назва гуртка:

---

Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) керівника гуртка:

---

Заклад освіти, на базі якого працює гурток, поштова адреса, контактний телефон:

---

Примітка:

---

Керівник \_\_\_\_\_

---

М.П. (за наявності)

*Додаток 7 до*  
Правил проведення  
I етапу Всеукраїнського  
конкурсу захисту науково-  
дослідницьких  
робіт учні вчених МАН

**ФОТО**  
**3,5 × 4,5 см**

**АНКЕТА**  
**учасника II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту**  
**науково-дослідницьких робіт учнів – членів**  
**Малої академії наук України**

Прізвище, ім'я, по батькові учасника:


Дата народження (день,  
місяць, рік):

		x			x				
--	--	---	--	--	---	--	--	--	--

Місце проживання: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

Контактні телефони:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

E-mail

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Відомості про батьків:

Батько: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові, контактний телефон)

Мати: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

(прізвище, ім'я, по батькові, контактний телефон)

Повна назва закладу освіти: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_



Прізвище, ім'я, по батькові керівника закладу освіти:

---

---

Номер телефону приймальні закладу освіти: \_\_\_\_\_

Клас (курс): \_\_\_\_\_

Наукове відділення:

---

Наукова секція: \_\_\_\_\_

Тема дослідницького проєкту: \_\_\_\_\_

---

---

---

Науковий керівник:

---

---

(прізвище, ім'я, по батькові, вчений ступінь, посада, контактний телефон)

Повна назва закладу позашкільної освіти \_\_\_\_\_

---

---

(назва, місцезнаходження закладу, телефон)

Чим зумовлений Ваш вибір напряму наукового дослідження?

---

---

---

Чи були Ви переможцем (учасником) інших конкурсів, олімпіад, змагань?(перелічити) \_\_\_\_\_

---

---

Чи володієте іноземною мовою (якою саме, рівень володіння)?

Чи в змозі Ви презентувати роботу іноземною мовою (якою саме)

*Додаток 8 до*

Правил проведення  
I етапу Всеукраїнського  
конкурсу- захисту науково-  
дослідницьких  
робіт учні вчленів МАН

**ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ МАН УКРАЇНИ**

**Фото  
автора**

**Назва проєкту**

**Прізвище, ім'я, по батькові автора, клас, заклад освіти,  
населений пункт**

**Науковий керівник: ПІП, посада, місце роботи**

**Мета, завдання дослідження**

Рисунок 1

**Об'єкт, предмет дослідження**

Підпис рисунка

Діаграма

**Матеріали, хід та методи дослідження**

Підпис  
діаграми

Рисунок 2

**Результати та висновки**

Фото

Підпис  
рисунка

Підпис  
фото

Чи маєте паспорт громадянина України для виїзду за кордон (проїзний документ дитини)? \_\_\_\_\_

Сфера наукових інтересів: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

В яких закладах вищої освіти мрієте навчатися? \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Якою професією хотіли б оволодіти?

\_\_\_\_\_

В якій галузі Ви хотіли б реалізувати себе в майбутньому (політика, наука, бізнес, інше)? \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

Які побажання Ви маєте щодо діяльності МАН України і процедури проведення конкурсу учнівських дослідницьких проєктів?

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_